

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА НАСТАВНИКА ПРЕМА ОКВИРУ КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ У ФУНКЦИЈИ ОБУЧЕНОСТИ НАСТАВНИКА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ НАСТАВЕ НА ДАЉИНУ У УСЛОВИМА ГЛОБАЛНЕ ПАНДЕМИЈЕ

Сажетак: У овом раду се проучавају дигиталне компетенције наставника за реализацију наставе на даљину, често доминантног вида наставе у условима глобалне пандемије проузроковане вирусом COVID-19. Према оквиру Европског парламента о компетенцијама наставника за целоживотно учење, које су истовремено и њихове компетенције за реализацију наставе, као једна од кључних, дигитална компетенција укључује поуздану и критичку употребу информатичке технологије у послу, одмору и комуникацији. За поседовање ове компетенције, наставник треба да стекне оптимално потребна знања, вештине и ставове. У истраживању се пошло од опште претпоставке да наставници сматрају да је дигитална компетентност значајна за реализацију наставе на даљину у условима глобалне пандемије, али да нису подједнако сви наставници обучени и дигитално компетентни за реализацију наставе на даљину коришћењем образовних платформи и интегративних дигиталних модела. Пошло се и од посебних претпоставки да ће истраживањем бити издвојене компоненте које према проценама наставника указују на значај њихове дигиталне компетентности за реализацију наставе на даљину и да на такве њихове процене неутиче њихово занимање (наставник разредне наставе или наставник предметне наставе) и дужина радног стажа у настави. Да би се то утврдило, у првој половини школске 2021/2022. на узорку од 109 наставника основних школа с подручја Косовскомитровичког округа, спроведено је истраживање приказано у овом раду. Подаци прикупљени комбинованим инструментом - Скалером – ДКН-НД-УГП-КОВИД19 ($\alpha = 0,845$) и обрађени факторском анализом, t-тестом и анализом варијансе су потврдили све хипотезе истраживања. На основу резултата истраживања који су показали да наставници нису подједнако и у довољној мери дигитално компетентни и обучени за реализацију наставе на даљину коришћењем дигиталних платформи и интегративних дигиталних модела. На основу резултата истраживања у раду је дат предлог програма обуке наставника за реализацију наставе на даљину применом образовних платформи и интегративних дигиталних модела.

Кључне речи: пандемија COVID-19, дигитална компетенција, целоживотно учење, информационе технологије, образовна платформа, интегративни дигитални модел.

DIGITAL COMPETENCE OF TEACHERS ACCORDING TO THE FRAMEWORK OF COMPETENCES FOR LIFELONG LEARNING IN THE FUNCTION OF TEACHER TRAINING FOR THE IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING IN A GLOBAL PANDEMIC

Abstract: This paper examines digital competencies of teachers for distance learning, often the dominant type of teaching in the global pandemic caused by the COVID-19 virus. According to the European Parliament on the competencies of teachers for lifelong learning, of the key, digital competence includes the reliable and critical use of information technology in business, leisure and communication. To possess this competence, the teacher needs to acquire the optimal necessary knowledge, skills and attitudes. The research started from the general assumption that teachers believe that digital competence is important for distance learning in a global pandemic, but that not all teachers are equally trained and digitally competent for distance learning using educational platforms and integrative digital models. We also started from special assumptions that the research will single out components that, according to teachers, indicate the importance of their digital competence for the implementation of distance learning and that such assessments are not affected by their occupation (class teacher or subject teacher) and length of service in teaching. To determine that, in the first half of the school year 2021/2022. on a sample of 109 primary school teachers from the area of Kosovska Mitrovica District, the research presented in this paper was conducted. Data collected by the combined instrument - Scaler - DKN-ND-UGP-KOVID19 ($\alpha = 0.845$) and processed by factor analysis, t-test and analysis of variance confirmed the research hypotheses. Based on the results of research that showed that teachers are not equally and sufficiently digitally competent and trained for the implementation of distance learning using digital platforms and integrative digital models. Based on the results of the research, the paper proposes a teacher training program for the implementation of distance learning using educational platforms and integrative digital models.

Key words: pandemic COVID-19, digital competence, lifelong learning, information technology, educational platform, integrative digital model.